

Draagkrachttoetsen Zorgplicht

Overzicht good and bad practices

Good practices

Sommige aanbieders hanteren werkwijzen die in positieve zin verder reiken dan de voorschriften in de Beleidsregel verantwoord spelen 2024 (BVS 2024). De Kansspelautoriteit stimuleert online aanbieders gebruik te maken van deze good practices.

1. Geen verhoging netto-stortingsgrens voor jongvolwassenen

Sommige aanbieders bieden jongvolwassen spelers geen mogelijkheid om de netto-stortingsgrens te verhogen naar meer dan € 300,- per maand, ongeacht de financiële draagkracht. De Kansspelautoriteit acht dit wenselijk, omdat dit extra bescherming biedt aan deze kwetsbare doelgroep.

2. Rekenen met lager percentage bij relatief laag maandelijks inkomen

Sommige aanbieders hanteren bij een relatief laag maandelijks netto-inkomen een lager percentage dan 30% van het netto-inkomen om de netto-stortingsgrens te bepalen. Dit ondersteunt de Kansspelautoriteit, omdat spelers met een laag inkomen een kleiner deel van hun maandelijks inkomen recreatief kunnen besteden.

3. Harde limiet netto-stortingsgrens

Sommige aanbieders hebben hun systemen zodanig ingericht dat een speler de netto-stortingsgrens slechts eenmalig kan overschrijden. Als er geen draagkrachtoets kan worden uitgevoerd, krijgt de speler daarna blijvend een harde limiet van € 700,- (€ 300,- bij jongvolwassenen). Dit zorgt ervoor dat het signaal van overschrijden de aanbieder nog wel bereikt en de speler in zijn speelgedrag geanalyseerd kan worden. Maar ook dat spelers die geen draagkrachtoets uitvoeren wel langduriger beschermd zijn, omdat deze grens niet maandelijks opnieuw kan worden overschreden.

4. Zorgvuldig vastleggen van de berekening van de netto-stortingsgrens

Uit de voorbeelden die de Kansspelautoriteit heeft gezien, blijkt dat aanbieders over het algemeen de berekening van de netto-stortingsgrens aan de hand van bewijsstukken zorgvuldig hebben vastgelegd. Dit voorkomt dat de Kansspelautoriteit de berekening niet kan controleren. Voor de bewaartermijn van deze analyses verwijst de Kansspelautoriteit naar artikel 23 van de Regeling werving, reclame en verslavingspreventie kansspelen en naar artikel 4.13 van de Regeling kansspelen op afstand.

5. Bij de termijn van de netto-stortingsgrens, rekening houden met pensioengerechtigde leeftijd of tijdelijke contracten

Sommige aanbieders houden bij het instellen van de looptijd van de netto-stortingsgrens rekening met de pensioengerechtigde leeftijd en tijdelijke contracten. Dit ondersteunt de Kansspelautoriteit, omdat het inkomen van spelers in deze situaties sneller kan veranderen. Met een kortere looptijd van de netto-stortingsgrens kan worden voorkomen dat de speler niet langer de financiële gevolgen van zijn speelgedrag kan dragen.

6. Het risicoprofiel van een speler meenemen in de berekening van de netto-stortingsgrens

Sommige aanbieders betrekken het risicoprofiel van de speler bij het vaststellen van een passende netto-stortingsgrens. Als het risicoprofiel daartoe aanleiding geeft, kan een aanbieder besluiten de netto-stortingsgrens niet te verhogen, ook als de speler zich financieel een verhoging zou kunnen veroorloven. Dit ondersteunt de Kansspelautoriteit, omdat het bijdraagt aan het voorkomen van onmatige deelneming.

7. Meerdere loonstroken gebruiken om de netto-stortingsgrens te bepalen

Sommige aanbieders maken altijd gebruik van meerdere loonstroken of van het gemiddelde van het cumulatieve loon op de loonstrook om de maandelijkse financiële draagkracht van de speler te bepalen. De Kansspelautoriteit ondersteunt dit, omdat het zorgt voor meer zekerheid bij het vaststellen van de netto-stortingsgrens. Ook bij nul uren contracten zorgt dit voor meer zekerheid bij het vaststellen van de financiële draagkracht.

Bad practices

Het is belangrijk om de werkwijze goed te controleren en ervoor te zorgen dat onderstaande Bad practices voorkomen worden.

1. Het onvoldoende verifiëren van inkomensgegevens

Om vast te kunnen stellen dat een speler de financiële gevolgen van een hogere netto-stortingsgrens kan dragen, dient altijd een draagkrachttoets te worden uitgevoerd aan de hand van bewijsstukken die herleidbaar zijn tot de speler. De informatie in deze bewijsstukken moet voldoende, correct en controleerbaar zijn. Voorbeelden van bewijsstukken die aan deze eisen voldoen, zijn salarisstroken en aangiften inkomstenbelasting. Sommige aanbieders maken gebruik van inkomensverklaringen van de speler, aannemelijkheidstoetsen en vragenlijsten. Dit is onvoldoende om vast te stellen of het aannemelijk is dat een speler de financiële gevolgen van een hogere netto-stortingsgrens kan dragen.

2. De bonusblokkade korter dan 30 dagen opleggen

Het opleggen van een stortingsblokkade naar aanleiding van overschrijding van de netto-stortingsgrens is een interventie maatregel. Na het nemen van deze interventie maatregel zijn aanbieders verplicht om een bonusblokkade op te leggen voor de duur van minimaal 30 dagen, tenzij de speler kan onderbouwen dat hij de financiële gevolgen van een verhoging van de netto-stortingsgrens kan dragen. Sommige aanbieders hanteren een bonusblokkade voor de resterende duur van de kalendermaand. Dit is in strijd met artikel 6 van de Regeling werving, reclame en verslavingspreventie kansspelen. Bij overschrijding van de netto-stortingsgrens, gevolgd door een stortingsblokkade, dient een aanbieder een bonusblokkade op te leggen voor de duur van minimaal 30 dagen.

3. Onjuiste analyse van bewijsstukken

De Kansspelautoriteit verwacht dat aanbieders maatregelen treffen om te waarborgen dat informatie over het inkomen van de speler correct wordt geanalyseerd.

Voorbeelden van onjuiste analyses zijn:

- Het netto-inkomen van een speler op basis van een belastingaangifte berekenen door een belastingnaheffing (i.p.v. 'Inkomstenbelastingen premie volksverzekering') af te trekken van het 'Verzamelinkomen';
- Geen rekening houden met premie volksverzekering;
- Het valideren van het opgegeven inkomen uit eigen onderneming zonder inhoudelijke toets en enkel door vast te stellen dat de speler een eigen onderneming heeft;
- Het netto-inkomen berekenen met behulp van een online rekentool, terwijl het netto-inkomen op de ontvangen salarisstrook staat. De Kansspelautoriteit raadt aan gebruik te maken van de gegevens die op de documentatie staan in plaats van het netto-inkomen te berekenen met behulp van online rekentools;
- Wanneer meerdere loonstroken aanwezig waren, werd de loonstrook met het hoogste inkomen gebruikt om de draagkracht vast te stellen. De Kansspelautoriteit benadrukt dat de draagkrachttoets is bedoeld om de maandelijkse financiële draagkracht vast te stellen. De Kansspelautoriteit raadt aan om, als er meerdere loonstroken aanwezig zijn, uit te gaan van de meest recente loonstrook of het gemiddelde inkomen;
- Gebruik maken van loonstroken/jaaropgaven uit eerdere AML- of andere procedures, met verouderde gegevens waardoor deze niet meer zo betrouwbaar zijn. Hier werd althans geen aanvullende risico-overweging in het dossier bij opgenomen;

- In sommige gevallen stond op loonstroken een ‘uit dienst datum’ die reeds in het verleden lag. Ook werd soms een 0-urencontract niet als zodanig meegenomen. In die gevallen raden we aan meerdere loonstroken te nemen;
- Indien gebruik wordt gemaakt van open banking, verschilde het per speler of gebruik werd gemaakt van het gemiddelde inkomen over 3, 6, 9 of 12 maanden, afhankelijk van waar het hoogste gemiddelde inkomen uit kwam. Dit inkomen werd dan gebruikt bij het berekenen van de netto-stortingsgrens. De Kansspelautoriteit raadt aan een eenduidige werkwijze te hanteren bij het gebruik van Open Banking;
- Bij sommige aanbieders zag de Kansspelautoriteit dat jaarlijkse uitkeringen of incidenteel inkomen, zoals vakantiegeld of een bonus, volledig werden meegenomen in de berekening van de financiële draagkracht. Hierdoor werd een netto-stortingsgrens ingesteld waarbij er van uit werd gegaan dat de speler elke maand zijn volledige vakantiegeld of de bonus ontving als inkomen. Jaarlijkse uitkeringen en incidenteel inkomen kunnen niet volledig worden meegenomen in het structurele inkomen. Het structurele inkomen kan hoogstens met 1/12 van het vakantiegeld verhoogd worden.

4. Onjuiste beoordeling van ondernemersinkomen

Bij het beoordelen van de draagkracht dient te worden uitgegaan van het netto-inkomen en niet van het bruto-inkomen. De Kansspelautoriteit raadt aanbieders aan om de draagkrachttoets voor ondernemers te baseren op de meest recente definitieve belastingaangiften of jaarcijfers van de speler.

Voorbeelden van onjuistheden die gemaakt worden, zijn:

- Het rekenen van het bruto-inkomen (zoals dividenduitkeringen) uit de eigen onderneming van de speler als netto-inkomen;
- De activa op de balans van de eigen onderneming van de speler rekenen als netto-inkomen: geld van een bedrijf is bedrijfsvermogen en geen vrij besteedbaar inkomen voor privédoeleinden;
- Onttrekkingen aan het eigen bedrijf zonder meer aanzien als netto-inkomen;
- Geen rekening houden met de rechtsvorm van het bedrijf waardoor de te betalen belasting niet goed wordt berekend.

Ondernemers brengen verhoogde risico's met zich mee. Zij kunnen beschikken over aanzienlijke financiële middelen, terwijl deze middelen niet zonder meer vrij besteedbaar zijn voor privédoeleinden of deelneming aan kansspelen. Binnen een onderneming spelen bovendien meerdere belangen, waaronder die van personeel, leveranciers en de continuïteit van de onderneming.

De Kansspelautoriteit raadt aanbieders daarom aan om de financiële draagkracht van ondernemers extra zorgvuldig vast te stellen en niet te hoog in te schatten.

5. Het meetellen van liquide gelden bij de berekening van de netto-stortingsgrens

De Kansspelautoriteit benadrukt dat als een speler meer dan 30% van zijn liquide gelden aanwendt voor deelneming aan kansspelen, dit in ieder geval een signaal is dat de speler niet langer de financiële gevolgen van zijn speelgedrag kan dragen. Liquide gelden zijn immers eindig. De draagkrachttoets heeft alleen betrekking op het structurele inkomen, liquide gelden zijn hier geen onderdeel van. Zie artikel 3.1.13, tweede lid, onder a, van de BVS 2024.

Daarnaast benadrukt de Kansspelautoriteit dat niet-liquide middelen zoals het eigen vermogen in een eigen onderneming, (over)waarde van een huis of andere bezittingen niet mogen worden meegenomen in de berekening van de netto-stortingsgrens.

6. Het meerekenen van uitgesloten ontvangsten bij de vaststelling van het inkomen

Een speler kan beschikken over verschillende inkomensbronnen. De volgende niet-limitatieve lijst van ontvangsten dienen in ieder geval te worden uitgesloten bij de vaststelling van het inkomen:

- Geleend geld;
- Doelgebonden ontvangsten, waaronder kinderalimentatie, kinderbijslag, PGB, huursubsidie, verzekeringsuitkeringen en alle soorten (belasting)toeslagen;
- Het inkomen van de partner of kinderen van de speler;
- Onkostenvergoedingen van zakelijke kosten, zoals reiskosten;
- Bijschrijvingen op de rekening zonder dat de herkomst van de bijschrijving bekend is.

Daarnaast benadrukt de Kansspelautoriteit dat de volgende ontvangsten niet gelden als inkomen en dus niet meegenomen kunnen worden in de draagkrachttoets:

- Stortingen vanuit een spaarrekening naar de betaalrekening;
- Niet-structurele ontvangsten van private derden, zoals betaalverzoeken (bijvoorbeeld via Tikkie), een erfenis, legaat of een schenking;
- Geldopnames vanaf de speelrekening van een kansspelaanbieder.

Bovendien is het belangrijk om rekening te houden met significante contante stortingen, aangezien deze een witwasrisico kunnen vormen. Hierop zijn de Wwft-verplichtingen van toepassing.

7. Zonder signaal de financiële draagkracht nagaan

Het verrichten van netto-stortingen van meer dan € 700,- per kalendermaand (€ 300,- voor jongvolwassenen) is in ieder geval een signaal dat de speler mogelijk niet langer de financiële gevolgen van zijn speelgedrag kan dragen. In dat geval is het passend dat de aanbieder, aan de hand van informatie die voldoende, correct en controleerbaar is, onderzoekt of de speler over voldoende financiële draagkracht beschikt.

Uit de steekproef blijkt dat sommige aanbieders de netto-stortingsgrens communiceren als een wettelijk budget dat de speler kan laten wijzigen. In die gevallen wordt de draagkrachttoets toegepast zonder dat sprake is van een signaal of interventie in het kader van de zorgplicht. Daarmee wordt miskend dat de netto-stortingsgrens primair een beschermingsmaatregel is die bedoeld is om signalen van mogelijk risicovol speelgedrag te identificeren.

Andere voorbeelden die de Kansspelautoriteit heeft gezien waarbij de aanbieder dit signaal miskent, zijn:

- Door op verzoek van de speler de netto-stortingsgrens te verhogen. Hiermee biedt de aanbieder een service aan in plaats van de netto-stortingsgrens te hanteren als signaal. Hiervoor kunnen spelers de wettelijke limieten in hun account zelf instellen;
- Of wanneer zou blijken dat deze informatie zelfs tot een verlaging van de netto-stortingsgrens zou leiden.

8. Het onvoldoende vastleggen van de berekening van de netto-stortingsgrens

Uit de steekproeven blijkt dat sommige aanbieders de analyse van de draagkracht niet goed vastleggen. Ook wanneer gebruik is gemaakt van een derde partij is het belangrijk dat de onderbouwing aanwezig is. Dit is belangrijk, omdat de volgende analist dan een overzichtelijk beeld heeft van het spelersdossier en de Kansspelautoriteit de berekening kan controleren. Voor tips rond een goede verslaglegging verwijst de Kansspelautoriteit u naar de rondetafelbijeenkomst over dossiervorming van mei 2025, zie de [website](#).

9. Het doen van aannames

Sommige aanbieders voeren een draagkrachttoets uit op basis van aannames, zonder gedegen onderbouwing.

Voorbeelden hiervan zijn:

- Bij rekeningen met laag of wisselend inkomen werd soms de aanname gedaan dat de speler op een andere rekening nog meer inkomen ontving, zonder dat hiervoor voldoende bewijs was. Ook werd de aanname gedaan dat bij een laag inkomen onvoldoende informatie beschikbaar was om de netto-stortingsgrens te bepalen. De netto-stortingsgrens werd dan niet verlaagd terwijl dit wel in de rede lag gezien het inkomen. De aanbieder is immers ook bij een laag of wisselend inkomen bekend met de financiële draagkracht van de speler.
- Sommige aanbieders voerden de draagkrachttoets uit aan de hand van rekeningen waarop alleen bijschrijvingen van één andere rekening te zien waren (tussenrekeningen). Hierbij was niet duidelijk waar dit geld vandaan kwam en of er wel sprake was van inkomen. Hierbij werd de aanname gedaan dat de speler zijn inkomen op een andere rekening ontving en vervolgens overmaakte naar deze (tussen)rekening. Tussenrekeningen, zoals rekeningen die de speler alleen gebruikt om mee deel te nemen aan kansspelen, bevatten echter geen informatie die voldoende, correct en controleerbaar is om een draagkrachttoets mee uit te voeren. Immers, op basis van deze rekeningen kan niet worden vastgesteld wat het structurele inkomen van de speler is en is het niet duidelijk waar het geld vandaan komt.

10. Het recreatief te besteden deel van het maandelijkse netto-inkomen berekenen aan de hand van openbare kengetallen

De Kansspelautoriteit beschouwt het in ieder geval als een signaal dat een speler mogelijk niet langer de financiële gevolgen van zijn speelgedrag kan dragen wanneer de speler in een kalendermaand meer netto-stortingen verricht dan het recreatief te besteden deel van zijn maandelijkse netto-inkomen, voor zover de aanbieder met dat inkomen bekend is.

Uit toezicht blijkt dat sommige aanbieders gebruikmaken van openbare kengetallen voor het vaststellen van het recreatief te besteden deel van het inkomen. Deze algemene kengetallen worden gebruikt ter indicatie van noodzakelijke kosten, maar zijn niet afgestemd op de persoonlijke situatie van de speler. Het gebruiken van openbare kengetallen om het recreatief te besteden deel van het inkomen te berekenen, is daarom niet nauwkeurig genoeg.

11. Saldo op de betaalrekening is geen inkomen

Sommige aanbieders nemen het saldo op de betaalrekening of een gedeelte daarvan mee in het berekenen van een netto-stortingsgrens. Het saldo op een betaalrekening is geen wederkerend inkomen. Door het saldo mee te nemen in de draagkrachttoets wordt een netto-stortingsgrens vastgesteld die de speler niet maandelijks financieel kan dragen.

12. Geen inzicht bij het uitbesteden van de draagkrachttoets aan een derde partij

Bij sommige aanbieders is opgevallen dat zij maar weinig inzicht hebben in de berekeningen van derde partijen die door hen worden ingeschakeld. Het is belangrijk dat de aanbieder de analyse kan verantwoorden. De Kansspelautoriteit raadt aan om, indien u gebruikmaakt van een derde partij, duidelijke afspraken te maken over de berekening en periodieke controles uit te voeren op deze berekening. **Let op:** op grond van artikel 4.3 van het Besluit kansspelen op afstand, is en blijft de aanbieder verantwoordelijk voor de uitvoering van diensten door derden.

13. Onvoldoende toepassing van maatwerk

Bij sommige aanbieders is opgevallen dat zij een standaardprocedure hanteren voor het uitvoeren van de draagkrachttoets, maar dat zij geen maatwerk toepassen waar dat wel nodig is. Naast de standaardprocedure moet er ruimte zijn voor de individuele beoordelaar om maatwerk toe te passen waar nodig.

Algemene aanbeveling

1. Andere signalen die voortkomen uit de draagkrachttoets

Komt u bij het uitvoeren van een draagkrachttoets andere signalen tegen? Dan moet u rekening houden met die signalen.

Voorbeelden van signalen van onmatig speelgedrag die voorkomen, zijn:

- Bij de draagkrachttoets levert de speler informatie aan waaruit blijkt dat hij speelt bij veel andere casino's;
- Spelers die in de chat mededelen dat zij bij een andere aanbieder een hoge(re) limiet hebben;
- Spelers die een hogere netto-stortingsgrens proberen te krijgen door gegevens van partner/familie aan te (willen) leveren;
- Het aanleveren van een beleggingsportefeuille is een signaal dat iemand bereid is die te verkopen om zijn gokgedrag te kunnen financieren. Dat geldt ook voor andere bezittingen;
- Spelers die hun gegevens, zoals loonstroken of andere informatie, manipuleren/vervalsen om een hogere netto-stortingsgrens te krijgen.

2. Verlagen van de netto-stortingsgrens

Uit de voorbeelden die de Kansspelautoriteit heeft gezien, blijkt dat aanbieders de draagkrachttoets niet alleen gebruiken om de netto-stortingsgrens te verhogen, maar ook te verlagen. Dit ondersteunt de Kansspelautoriteit, omdat de draagkrachttoets er niet alleen is om te verhogen, maar verlagingen ook nodig kunnen zijn om te voorkomen dat spelers de financiële gevolgen van hun speelgedrag niet kunnen dragen.

Afzendgegevens Kansspelautoriteit
Anna van Buerenplein 45A
2595 DA Den Haag
Postbus 298
2501 CG Den Haag
www.kansspelautoriteit.nl